

NATURVETENSKAPLIGA FAKULTETEN

Göteborgs universitet
Ullika Lundgren
Miljösamordnare
0766-229870
ullika.lundgren@science.gu.se

2022-12-13 Dnr GU 2022/2582

Dnr M2022/01830
m.remissvar@regeringskansliet.se

Remissyttrande:

Underlag om lokal och regional klimatomställning inför den kommande klimatpolitiska handlingsplanen (M2022/01830)

Göteborgs universitet har beaktat underlaget och inkommer med följande synpunkter genom docent Åsa Kasimir, Naturgeografi vid institutionen för Geovetenskaper.

Förslag 9 Ökad lokal implementeringsförmåga för kolinbindning via återvätning

Det finns en stor potential att minska stora emissioner av växthusgaser, som nu sammanlagt ger upphov till mer än 10 miljoner ton CO₂ekvivalenter från dikade torvmarker i Sverige och som används för jord- och skogsbruk. Dock är det endast skogsmark som inkluderas i det liggande förslaget, där Sveriges rapportering anger att dikade torvmarker med skog avger ca 6,5 miljoner ton CO₂ekv per år. Dikad organogen jordbruksmark i samma rapportering avger ca 4 miljoner ton CO₂ekv per år, där jordbruksmark har en högre emission per hektar än skogsmark. Frågan är varför inte utredningen också inkluderat jordbruksmarken, vilket gjordes i utredningen *Vägen till en klimatpositiv framtid* (SOU2020:4) till vilken det liggande förslaget hänvisar. Att målsättningarna i det här förslaget är så lågt satta beror säkert på att målen var anmärkningsvärt lågt satta även i SOU2020:4 där endast 1/10 av de dikade torvmarkerna i Sverige föreslogs att återvätas till 2045. Med så lågt satta mål skulle utsläppen även 2045 fortsatt vara 9 miljoner ton CO₂ekvivalenter per år.

Förslag 9 gäller ökad lokal implementeringsförmåga vilket är mycket lovvärt för att möjliggöra skydd av torv i mark och återställa dikade torvmarker från att vara en stor källa av växthusgaser till att återfå kapacitet till kolinbindning. Med mer kompetens kan samhället ge vägledning för att på bästa vis minska utsläppen och möjliggöra ny kolinbindning.

Även förslaget att förlänga och bredda nuvarande våtmarkssatsningar är av mycket stor vikt, då arbetet med att återställa dikade torvmarker har under senaste åren just påbörjats och nu behövs en långsiktig finansiering för att markägare ska vilja ställa om. Det behövs även ett utökat skydd av naturliga myrmarker, sumpskogar mm så att de inte riskerar att skadas genom exploatering och dikningspåverkan från t.ex. vägbyggen, för vilket långsiktighet och kompetenshöjande åtgärder behövs, vilket föreslås i förslaget.

Rensning av diken på torvmark ökar torvens nedbrytning och därmed ökar CO₂-utsläppen stort för varje decimeter som vattnet sjunker i jorden. Det föreslås i utredningen en möjlighet att förbjuda rensning av befintliga diken, men sägs bli svårt och att det inte skulle vara kostnadseffektivt. Dessa senare påståenden är svåra att förstå. Idag finns ett förbud att gräva nya diken, det har gått att genomföra, men hur kan det vara svårt att förbjuda rensning av befintliga diken? Här finns en lågt hängande frukt som långsamt kan återväta marken utan att göra något alls, med låg kostnad även om ändrad markanvändning till en våtare skog inkluderas. Förslaget om ökad kompetens och möjlighet till utvecklingsprojekt vid länsstyrelserna vore här värdefullt.

Det finns inget förslag om hur förlust av växthusgaser från torvtäcker ska förhindras. En möjlig snabb åtgärd. Förslaget om ökad kompetens och möjlighet till utvecklingsprojekt vid länsstyrelserna vore värdefullt.

Sammanfattningsvis är det mycket lovvärt att torvmarker uppmärksammas i förslaget till ny handlingsplan, vilket behövs för att möjliggöra den uppskalning av åtgärder som kommer att behövas för att hindra de stora utsläppen och återfå inlagring av kol i torvmark.

Beredning av remissen

Ärendet är berett av Naturvetenskapliga fakulteten och remissen har handlagts av miljösamordnare vid Naturvetenskapliga fakulteten. Forskare vid institutionen för geovetenskaper, institutionen för marina vetenskaper samt institutionen för biologi och miljövetenskap har getts möjligheter att inkomma med synpunkter.